

Verklaring

Translations proofread by EDPB Members.
This language version has not yet been proofread.

Verklaring over het pakket digitale diensten en de datastrategie Vastgesteld op 18 november 2021

Het Europees Comité voor gegevensbescherming heeft de volgende verklaring vastgesteld:

Sinds november 2020 heeft de Europese Commissie in het kader van haar digitale strategie en datastrategie diverse wetgevingsvoorstellen gepresenteerd. Daarbij gaat het vooral om de wet inzake digitale diensten (DSA), de wet inzake digitale markten (DMA), de datagovernanceverordening (DGA) en de verordening voor een Europese benadering met betrekking tot artificiële intelligentie (AIR). Op zeer korte termijn wordt een vijfde voorstel verwacht, voor een “datawet”. Het gaat daarbij om een van de diverse initiatieven die zijn aangekondigd in de Europese datastrategie¹.

De voorstellen zijn bedoeld om het verdere gebruik en de uitwisseling van (persoons)gegevens tussen een groter aantal publieke en particuliere partijen binnen de “data-economie” te vergemakkelijken, om het gebruik van bepaalde technologieën te ondersteunen, zoals big data en artificiële intelligentie, en om onlineplatforms en poortwachters te reguleren. Voor de entiteiten, bedrijfsmodellen en technologieën die door de voorstellen worden gereguleerd, is de verwerking van persoonsgegevens op dit moment al een kernactiviteit of zal ze tot een kernactiviteit uitgroeien. Opgeteld zullen de vaststelling en de uitvoering van de voorstellen daarom flinke gevolgen hebben voor de bescherming van het grondrecht op privacy en voor de bescherming van persoonsgegevens. Deze grondrechten zijn verankerd in de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (“het

---

¹ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, “Een Europese datastrategie” (COM(2020) 66 final).

EU-Handvest”) en in artikel 16 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (“VWEU”).

De EDPB en de EDPS hebben al gezamenlijke adviezen uitgebracht over de DGA² en de AIR. Ook heeft de EDPS adviezen uitgebracht over de Europese datastrategie, de DMA en de DSA³. In deze adviezen wordt op een aantal punten van zorg gewezen en worden aanbevelingen gedaan om de voorstellen beter te laten aansluiten op de bestaande Uniewetgeving inzake gegevensbescherming. De EDPB betreurt het dat de medewetgever tot op heden aan diverse aanbevelingen nog niet volledig gehoor heeft gegeven⁴.

Met deze verklaring vestigt de EDPB de aandacht op een aantal algemene punten van zorg en maant hij de medewetgever tot doortastend optreden. Onze zorgen hebben betrekking op drie zaken: 1) het gebrek aan bescherming van de grondrechten en fundamentele vrijheden van personen; 2) versnipperd toezicht; en 3) het risico van inconsistenties.

Als de voorstellen ongewijzigd blijven, zullen zij volgens de EDPB een negatieve uitwerking hebben op de grondrechten en fundamentele vrijheden van personen en leiden tot grote rechtsonzekerheid, waardoor zowel het bestaande als het toekomstige rechtskader wordt aangetast. Daardoor scheppen de voorstellen mogelijk niet de voorwaarden voor innovatie en economische groei die ermee worden beoogd.

1. TEKORTSCHIETENDE BESCHERMING VAN DE GRONDRECHTEN EN FUNDAMENTELE VRIJHEDEN VAN PERSONEN

In de voorstellen zijn bepaalde keuzen gemaakt die waarschijnlijk blijvende gevolgen hebben voor de grondrechten en fundamentele vrijheden van personen en voor de samenleving als geheel. Hoewel de voorstellen als geheel bedoeld zijn om allerlei risico’s te beperken, leeft bij de EDPB grote bezorgdheid over een aantal gemaakte keuzen en meent zij dat de grondrechten en fundamentele vrijheden van personen bijkomende bescherming behoeven. Enkele specifieke voorbeelden:

- Het voorstel voor de AIR maakt het mogelijk om gebruik te maken van **AI-systemen die personen categoriseren** op basis van biometrische kenmerken (bijvoorbeeld gezichtsherkenning) in clusters volgens **etnische afkomst, geslacht, politieke of seksuele geaardheid** of andere discriminatiegronden die verboden zijn, of van AI-systemen waarvan de wetenschappelijke geldigheid niet is aangetoond of die rechtstreeks indruisen tegen de essentiële waarden van de EU⁵. De EDPB meent dat dergelijke systemen in de EU verboden moeten worden en roept de medewetgevers op zo’n verbod op te nemen in de AIR. Voorts is de EDPB van mening dat het gebruik van AI om **emoties van een natuurlijke persoon af te**

---

² De EDPB heeft verder Verklaring 05/2021 over de datagovernanceverordening in het licht van de ontwikkelingen in de wetgeving uitgebracht.

³ De EDPS heeft daarnaast een voorlopig advies over de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens uitgebracht. In de bijlage bij deze verklaring staat een overzicht van alle adviezen en verklaringen van de EDPB en de EDPS.

⁴ De punten van zorg die in deze verklaring worden aangestipt, hebben betrekking op de oorspronkelijke tekst van de voorstellen van de Commissie en niet op latere standpunten van het Europees Parlement of de Raad van de Europese Unie, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven.

⁵ Bv. polygraaf, bijlage III, punt 6, b), en punt 7, a), van de AIR. Gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de AIR, punt 32.

leiden zeer onwenselijk is en moet worden verboden, behalve in bepaalde welomschreven gevallen van gebruik, namelijk voor gezondheids- of onderzoeksdoeleinden, met inachtneming van passende waarborgen, voorwaarden en beperkingen⁶.

- In soortgelijke zin herhaalt de EDPB dat de AIR, gelet op de grote negatieve gevolgen voor de grondrechten en fundamentele vrijheden van personen, een algemeen verbod **moet bevatten op het gebruik van AI voor de geautomatiseerde herkenning van menselijke kenmerken in openbare ruimten** — zoals gezichten, maar ook van bewegingspatroon, vingerafdrukken, DNA, spraak, toetsaanslagen en andere biometrische of gedragssignalen — in elke context⁷. Volgens het huidige voorstel voor de AIR zou het zijn toegestaan om voor rechtshandavingsdoeleinden in bepaalde gevallen gebruik te maken van systemen voor “realtime” biometrische identificatie op afstand in openbare ruimten⁸. De EDPB is ingenomen met de onlangs aangenomen resolutie van het Europees Parlement waarin wordt gewezen op de grote risico’s hiervan⁹.
- Verder meent de EDPB dat **gerichte onlinereclame in de DSA strenger gereguleerd moet worden**, ten gunste van minder indringende vormen van reclame, waarbij niet wordt gevolgd hoe gebruikers op inhoud reageren. De EDPB dringt er bij de medewetgever op aan om na te denken over uitfasering, uitmondend in een **verbod op gerichte reclame waarbij gebruikers overal worden gevolgd**¹⁰, en de profilering van kinderen in het algemeen te verbieden.
- De EDPB adviseert om in zowel de DSA als de DMA **interoperabiliteitsvereisten** op te nemen om een digitale omgeving te bevorderen die meer openstaat voor concurrentie, zodat het voor mensen eenvoudiger wordt om een keuze te maken uit diensten die een hoger niveau van privacy en gegevensbescherming bieden¹¹.

2. GEFRAGMENTEERD TOEZICHT

De voorstellen voorzien allemaal in de oprichting van toezichthoudende autoriteiten en nieuwe Europese structuren voor samenwerking tussen die autoriteiten (“Europese raden”)¹². Hoewel de activiteiten die in de voorstellen worden gereguleerd, draaien om de verwerking van

---

⁶ Gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de AIR, punt 35.

⁷ Gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de AIR, punt 32.

⁸ Als bedoeld in artikel 5, lid 1, punt d), i) tot en met iii), AIR.

⁹ Resolutie van het Europees Parlement van 6 oktober 2021 over artificiële intelligentie in het strafrecht en het gebruik ervan door politieke en gerechtelijke instanties in strafzaken (2020/2016(INI)).

¹⁰ Zie tevens het advies van de EDPS over de DSA, punten 69-70, en de resolutie van het Europees Parlement van 20 oktober 2020 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de wet inzake digitale diensten: de bepalingen van het handelsrecht en het burgerlijk recht aanpassen voor commerciële entiteiten die online actief zijn (2020/2019(INL), punt 15).

¹¹ Zie tevens het advies van de EDPS over de DSA, punten 84-85, alsook het advies van de EDPS over de DMA, punten 37-38.

¹² Raadgevend Comité digitale markten (DMAC) in de DMA; Europese Raad voor digitale diensten (EBDS) in de DSA; Europees Comité voor artificiële intelligentie (EAIB) in de AIR; Europese Raad voor gegevensinnovatie (EDIB) in de DGA.

persoonsgegevens, worden de toezichthoudende gegevensbeschermingsautoriteiten niet aangewezen als de voornaamste bevoegde autoriteiten. Met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens en het vrije verkeer daarvan wijst de EDPB erop dat het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens volgens artikel 16, lid 2, VWEU en artikel 8, lid 3, van het EU-Handvest moet worden toevertrouwd aan voor gegevensbescherming bevoegde onafhankelijke instanties¹³.

Bovendien maakt de EDPB zich grote zorgen over het feit dat in de voorstellen niet duidelijk is aangegeven hoe samenwerking tussen de nieuwe toezichthoudende instanties (en de bijbehorende Europese raden) met de toezichthoudende gegevensbeschermingsautoriteiten (en de EDPB) moet verlopen. Bovenal ontbreekt het in de voorstellen aan een adequate oplossing voor eventuele overlappende bevoegdheden en wordt niet voorzien in onderling overleg over aangelegenheden van wederzijds belang. Hierdoor ontstaat het **risico op parallelle toezichthoudende structuren** waarbij meerdere bevoegde autoriteiten met betrekking tot dezelfde (verwerkings)activiteiten toezicht houden op dezelfde entiteiten, zonder dat er sprake is van **gestructureerde samenwerking** tussen die autoriteiten.

Enkele specifieke voorbeelden:

- Op grond van de voorgestelde DSA moeten bevoegde autoriteiten toezicht houden op de **aanbevelingssystemen**¹⁴ van zeer grote onlineplatforms (waarbij vaak sprake is van profilering van betrokkenen in de zin van de AVG); evenals op de maatregelen die worden genomen om **systemische risico's te beoordelen en te ondervangen, zoals het risico op het gebied van privacy**¹⁵. Ditzelfde voorstel bevat ook bepalingen over **gedragscodes** die verband kunnen houden met de verwerking van persoonsgegevens¹⁶. Toch zijn de bevoegde autoriteiten volgens het voorstel niet verplicht tot formele raadpleging van of samenwerking met de EDPB of zijn leden. Dit houdt het risico in dat tegenstrijdige adviezen worden gegeven, maar ook dat de toezichthoudende autoriteiten voor verschillende handhavingsmaatregelen kunnen kiezen.
- In het voorstel voor de DGA worden **nieuwe soorten dienstverleners en organisaties** beschreven die grote hoeveelheden mogelijk gevoelige gegevens verwerken, in het bijzonder gegevensbemiddelaars en gegevensaltruïsme-organisaties. **De "screeningsregeling" voor deze entiteiten is bijna declaratief en biedt als zodanig betrokkenen onvoldoende bescherming**¹⁷ aangezien de regeling beperkt blijft tot de controle door de bevoegde

---

¹³ Zie verklaring 05/2021 van de EDPB over de DGA in het licht van de ontwikkelingen in de wetgeving, blz. 3; het gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de AIR, blz. 14.

¹⁴ Artikel 29 van de DSA.

¹⁵ Met name tegen de achtergrond van artikel 27 (identificatie en beoordeling van de meest prominente en terugkerende systemische risico's, evenals beste werkwijzen voor het beperken van die risico's), waarin verwezen wordt naar artikel 26, inclusief artikel 26, lid 1, punt b), en van de artikelen 35 en 36 van de DSA (gedragscodes).

¹⁶ Zie de artikelen 35-36 DSA.

¹⁷ Zie het gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de DGA, punten 136, 140, 151, 155, 175, 180 en 191.

autoriteit op de naleving van de (voornamelijk formele) vereisten¹⁸, die binnen zeer korte tijd wordt uitgevoerd¹⁹.

- In het voorstel voor de AIR worden een **certificeringsregeling en gedragscodes** voor AI-systemen met een hoog risico beschreven, maar het is niet duidelijk of, en zo ja, hoe deze certificeringen en codes aansluiten bij de AVG-vereisten²⁰. Hierdoor kunnen situaties ontstaan waarin AI-systemen weliswaar op grond van de AIR zijn gecertificeerd (voorzien van een CE-markering) om in de handel te worden gebracht of in gebruik te worden genomen, maar die systemen niet aan de gegevensbeschermingsregels en -beginselen voldoen (in het bijzonder gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen, DPbDD)²¹. Bovendien wordt in het voorstel voor de AIR nergens melding gemaakt van (verplichte) monitoringsmechanismen voor de gedragscodes die zijn bedoeld om te verifiëren dat aanbieders van AI-systemen zonder hoog risico aan de bepalingen van die gedragscodes voldoen²².
- Volgens het voorstel voor de DMA moeten poortwachters de **gegevensportabiliteit** conform de AVG vergemakkelijken en moeten zij op grond van artikel 6, lid 1, punten h) en i), onder bepaalde voorwaarden **toegang bieden tot gegevens** (waaronder persoonsgegevens) en op grond van artikel 6, lid 1, punt j), toegang tot geanonimiseerde gegevens, zonder dat er een duidelijke rechtsgrondslag voor de verwerking van persoonsgegevens wordt gegeven en zonder dat er bij het uitoefenen van toezicht op de naleving van deze DMA-bepalingen sprake is van verplicht overleg of verplichte samenwerking tussen een op grond van de DMA aangewezen bevoegde autoriteit en de bevoegde gegevensbescherming.

Met het oog op de complementariteit van het toezicht en ter vergroting van de rechtszekerheid beveelt de EDPB met klem aan om in beide voorstellen bij de ter zake bevoegde autoriteiten waarmee moet worden samengewerkt nadrukkelijk ook de toezichhoudende gegevensbeschermingsautoriteiten te vermelden. Daarnaast moeten alle voorstellen een **uitdrukkelijke rechtsgrondslag bevatten voor de informatie-uitwisseling die voor een effectieve samenwerking nodig is en moet worden aangegeven onder welke omstandigheden er moet samengewerkt**. Bovendien moeten de bevoegde toezichhoudende autoriteiten op grond van alle voorstellen de in het kader van audits en onderzoeken naar de verwerking van persoonsgegevens verkregen **informatie desgevraagd of uit eigen beweging kunnen uitwisselen** met de bevoegde gegevensbeschermingsautoriteiten²³. De EDPB benadrukt dat erop moet worden toegezien dat de toezichhoudende gegevensbeschermingsautoriteiten **voldoende middelen** krijgen om deze extra taken te kunnen uitvoeren.

---

¹⁸ Vastgelegd in respectievelijk artikel 11 (voor gegevensuitwisselingsdiensten) en de artikelen 16-19 (voor gegevensaltruïsme-organisaties) van de DGA.

¹⁹ In het geval van gegevensuitwisselingsdiensten binnen een week na de datum van kennisgeving (artikel 10, lid 7, van de DGA); in het geval van gegevensaltruïsme-organisaties, binnen twaalf weken na de toepassingsdatum (artikel 17, lid 5, van de DGA).

²⁰ Gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de AIR, punt 74.

²¹ Gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de AIR, punt 76.

²² Gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de AIR, punt 79.

²³ Zie tevens het advies van de EDPS over de DSA, punten 87-89, alsook het advies van de EDPS over de DMA, punten 39-41.

3. RISICO'S OP INCONSISTENTIES

Alle voorstellen zijn bedoeld om technologieën of activiteiten te reguleren waarbij persoonsgegevens worden verwerkt. Om die reden is het bestaande gegevensbeschermingskader volledig van toepassing. Het dispositief van de voorstellen kan in sommige gevallen echter aanleiding geven tot **onduidelijkheid** over de toepasselijkheid van het gegevensbeschermingskader. Om de rechtszekerheid te **waarborgen** en de samenhang met het bestaande gegevensbeschermingskader te vergroten, moet de medewetgever alle onduidelijkheden wegnemen, zodat de effectieve toepassing van dat kader verzekerd is. In ieder geval moet in de voorstellen **duidelijk worden vermeld dat zij de toepassing van de bestaande gegevensbeschermingsregels niet mogen beletten of ondermijnen en moet worden gewaarborgd dat deze regels** in alle gevallen waarin persoonsgegevens worden verwerkt **prevaleren**²⁴.

Bovendien wordt in sommige bepalingen dezelfde terminologie gebruikt als in de AVG of de e-privacyrichtlijn, zonder dat die wetgeving expliciet wordt genoemd. Dit zou gevolgen kunnen hebben voor de interpretatie van kernbegrippen uit de AVG (zoals “toestemming” of “betrokkene”)²⁵. Verder ontstaat hierdoor het risico dat sommige bepalingen kunnen worden geïnterpreteerd op een manier die afwijkt van de AVG of de e-privacyrichtlijn. Als gevolg daarvan **kan het makkelijk gebeuren dat sommige bepalingen worden geïnterpreteerd op een manier die in strijd is met het bestaande rechtskader, waardoor rechtsonzekerheid ontstaat.**

Enkele specifieke voorbeelden:

- Volgens het voorstel voor de DSA moeten dienstverleners **gebruikers ten minste één optie bieden voor het ontvangen van aanbevelingen voor inhoud die niet zijn gebaseerd op profilering**²⁶. Volgens het beginsel van gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen mogen de systemen die deze aanbevelingen doen echter niet *standaard* op profilering zijn gebaseerd²⁷.
- In veel gevallen blijkt uit de wetstekst van de voorstellen niet duidelijk op welke **rechtsgrondslag** de verwerking van persoonsgegevens berust. Een voorbeeld uit het voorstel voor de DGA is het gebrek aan duidelijkheid over het hergebruik van persoonsgegevens die in bezit zijn van overheidsinstanties²⁸. In het voorstel voor de AIR staat dat er geen algemene rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens wordt gegeven, terwijl tegelijkertijd wordt gezegd dat aanbieders van AI-systemen met een hoog risico “*bijzondere categorieën persoonsgegevens [...] [mogen] verwerken*” teneinde de monitoring, opsporing en correctie van vertekening te waarborgen. Met het oog op die verwerking verlangt het voorstel aanvullende waarborgen²⁹.

---

²⁴ Overeenkomstig het grondrecht op privacy en op de bescherming van persoonsgegevens, zoals verankerd in de artikelen 7 en 8 van het EU-Handvest en artikel 16 van het VWEU.

²⁵ De EDPB is verheugd dat de begrippen “toestemming” en “betrokkene” in het op 24 september 2021 vastgestelde mandaat van de Raad over de DGA in overeenstemming zijn gebracht met de eisen voor toestemming uit de AVG.

²⁶ Artikel 29 van de DSA.

²⁷ Zie het advies van de EDPS over de DSA, punt 73.

²⁸ Artikel 5, lid 6, van de DGA.

²⁹ Artikel 10, lid 5, van de AIR.

- (Gedeeltelijk) **overlappende termen** met duidelijk uiteenlopende betekenissen, zoals “onlinetussenhandelsdiensten” in het DMA-voorstel en “gegevensbemiddelaars” in het DGA-voorstel, scheppen verwarring en doen afbreuk aan de duidelijkheid van de voorstellen.
- Een van de grootste punten van zorg met betrekking tot het DGA-voorstel is dat in de bepalingen onvoldoende wordt aangegeven **of zij betrekking hebben op niet-persoonsgebonden gegevens, persoonsgegevens dan wel beide**. Evenmin wordt aangegeven dat bij “gemengde gegevenssets” de AVG van toepassing is. Zodoende is niet duidelijk dat het gegevensbeschermingskader altijd van toepassing is bij de verwerking van persoonsgegevens en is niet duidelijk wanneer moet worden gelet op specifieke risico’s op het vlak van heridentificatie van geanonimiseerde persoonsgegevens³⁰. Dit gebrek aan onderscheid kan verwarring veroorzaken, bijvoorbeeld over de vraag of er sprake moet zijn van een rechtsgrondslag krachtens de AVG (wat het geval is bij elke verwerking van persoonsgegevens die binnen het toepassingsgebied van de AVG valt)³¹.

Vooruitblik:

De EDPB is zich ervan bewust dat een van de belangrijkste initiatieven van de Europese datastrategie de oprichting behelst van **gemeenschappelijke Europese dataruimten** in strategische sectoren en op gebieden van algemeen belang, waaronder gezondheid (“Europese ruimte voor gezondheidsgegevens”). In het gezamenlijk advies over de DGA hebben de EDPB en de EDPS reeds benadrukt dat alle aanstaande initiatieven, zoals **de datawet**, die gevolgen kunnen hebben voor de verwerking van persoonsgegevens, de eerbiediging en toepassing van het EU-acquis op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens moeten waarborgen en handhaven³².

Op het moment van schrijven van deze verklaring zijn het doel en de inhoud van de voorstellen voor een datawet en voor de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens nog niet bekend. Wel is duidelijk dat beide initiatieven bedoeld zijn om de toegang tot en het hergebruik van (persoons)gegevens te vergroten, ten behoeve van de gegevensuitwisseling tussen particuliere en openbare partijen.

Om de rechtszekerheid te waarborgen en te zorgen voor samenhang met het bestaande gegevensbeschermingskader roept de EDPB de Commissie in diezelfde geest op om dubbelzinnigheden in de nieuwe voorstellen te vermijden, zodat de effectieve toepassing van dat kader is verzekerd. In ieder geval moet in de voorstellen **duidelijk worden aangegeven dat zij de toepassing van de bestaande gegevensbeschermingsregels niet nadelig beïnvloeden of ondergraven en moet worden gewaarborgd dat bij de verwerking van persoonsgegevens de gegevensbeschermingsregels steeds voorrang genieten**³³.

Met in het achterhoofd de bijzondere uitdagingen die met toenemende gegevensuitwisseling gepaard gaan, roept de EDPB bovendien op om in de aanstaande wetgevingsvoorstellen voor Europese dataruimten en in de datawet meteen **specifieke gegevensbeschermingswaarborgen** te formuleren die een hoog niveau van gegevensbescherming garanderen en waarin zo nodig rekening wordt

³⁰ Gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de DGA, blz. 17-18.

³¹ Zie verder de punten 47-56 van het gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de DGA waarin wordt gewezen op de rechtsonzekerheid omtrent de rechtsgrondslag voor de verwerking van persoonsgegevens.

³² Gezamenlijk advies van de EDPB en de EDPS over de DGA, punt 19.

³³ Overeenkomstig het grondrecht op privacy en op de bescherming van persoonsgegevens, zoals verankerd in de artikelen 7 en 8 van het EU-Handvest en artikel 16 van het VWEU.

gehouden met de verwerking van bijzondere categorieën gegevens zoals gezondheidsgegevens. Door deze waarborgen meteen expliciet te beschrijven, kunnen wij een passend beschermingsniveau van persoonsgegevens waarborgen en eventuele rechtsonzekerheid voorkomen.

Naast de hierboven genoemde overkoepelende punten van zorg wil de EDPB met klem wijzen op:

i) de **onvervreemdbaarheid** van het voor **elke natuurlijke persoon** geldende recht op bescherming van persoonsgegevens, dat is vastgelegd in artikel 16, lid 1, VWEU en artikel 8 van het EU-Handvest en waarvan geen afstand kan worden gedaan³⁴;

ii) de noodzaak tot het opnemen van **specifieke waarborgen om ervoor te zorgen dat alle beginselen inzake gegevensbescherming worden nageleefd**, in het bijzonder de beginselen van **gegevensminimalisatie, doelbinding en transparantie**. De desbetreffende waarborgen behelzen onder meer een specificatie van de soorten gegevens die mogen worden verwerkt, van de doeleinden waarvoor de gegevens mogen worden verwerkt, van de betrokkenen in kwestie, van de partijen waarmee persoonsgegevens mogen worden uitgewisseld en van de opslagperioden. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de waarborgen voor verwerkingen **ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek**, zodat een **rechtmatig, verantwoord en ethisch beheer van gegevens** gegarandeerd is. Het gaat dan bijvoorbeeld om **vereisten inzake de screening** van onderzoekers die toegang krijgen tot grote hoeveelheden mogelijk gevoelige persoonsgegevens³⁵;

iii) het belang van de verplichting tot **gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen**. Deze gegevensbescherming is, gelet op de grote risico's voor de grondrechten en fundamentele vrijheden van de betrokken personen, uiterst belangrijk tegen de achtergrond van **“verbonden voorwerpen”** (bv. het internet der dingen en het internet van lichamen³⁶)³⁷.

Voor het Europees Comité voor gegevensbescherming

De voorzitter

(Andrea Jelinek)

---

³⁴ Verklaring van de EDPB over de DGA in het licht van de ontwikkelingen in de wetgeving, blz. 4.

³⁵ Zie bijvoorbeeld de voorwaarden van artikel 31, leden 4 en 5, DSA.

³⁶ Zie de aanvangseffectbeoordeling bij de datawet (Engels), blz. 6, waar gewag wordt gemaakt van slimme huishoudelijke apparaten, draagbare apparaten en thuisassistenten, beschikbaar op: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13045-Data-Act-&-amended-rules-on-the-legal-protection-of-databases_nl

³⁷ Zie Advies 8/2014 van de Groep gegevensbescherming artikel 29 over de recente ontwikkelingen op het gebied van het internet van de dingen, blz. 6-9, beschikbaar op: https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp223_nl.pdf

BIJLAGE: Overzicht van adviezen en verklaringen die eerder door de EDPB en de EDPS zijn vastgesteld

-) Gezamenlijk advies 03/2021 van de EDPB en de EDPS over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende Europese datagovernance (Datagovernanceverordening), vastgesteld op 11 maart 2021 en beschikbaar op: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpb-edps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-032021-proposal_nl
-) Verklaring 05/2021 van de EDPB over de Datagovernanceverordening in het licht van de ontwikkelingen in de wetgeving, vastgesteld op 19 mei 2021 en beschikbaar op: https://edpb.europa.eu/system/files/2021-08/edpb_statementondga_19052021_nl.pdf
-) Gezamenlijk advies 05/2021 van de EDPB en de EDPS over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie (wet inzake artificiële intelligentie), vastgesteld op 18 juni 2021 en beschikbaar op: https://edpb.europa.eu/system/files/2021-10/edpb-edps_joint_opinion_ai_regulation_nl.pdf
-) Advies 01/2021 van de EDPS over het voorstel voor een wet inzake digitale diensten (Engels), vastgesteld op 10 februari 2021 en beschikbaar op: https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act_en
-) Advies 02/2021 van de EDPS over het voorstel voor een wet inzake digitale markten (Engels), vastgesteld op 10 februari 2021 en beschikbaar op: https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-markets-act_en
-) Advies 03/2020 van de EDPS over de Europese datastrategie (Engels), vastgesteld op 16 juni 2020 en beschikbaar op: https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-06-16_opinion_data_strategy_en.pdf
-) Voorlopig advies 8/2020 van de EDPS over de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens (Engels), vastgesteld op 17 november 2020 en beschikbaar op https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-11-17_preliminary_opinion_european_health_data_space_en.pdf